

Ольга СВЯТА,
вчитель початкових класів,
КЗ «ВЛ №4»

Урок української мови для 4 класу «ФРАЗЕОЛОГІЗМИ»

Захопливий урок, присвячений фразеологізмам. Діти дізнаються, що такі фразеологізми та чим вони відрізняються від звичайних висловів. Відкриють для себе найпоширеніші фразеологізми української мови та їх походження. Навчатися правильно використовувати фразеологізми у мовленні, щоб зробити його багатшим та цікавішим. Виконають цікаві інтерактивні завдання. Дізнаються про зв'язок фразеологізмів з культурою та традиціями нашого народу.

Тема: Вживання фразеологізмів. Лексичне значення слова. Робота з орфограмами. Побудова власного висловлювання. Самооцінювання.

Мета: Продовжувати знайомити учнів із поняттям фразеологізм, його лексичне значення, влучно і доречно їх використовувати у власному мовленні. Повторити синоніми та антоніми. Згадати вивчені орфограми. Збагачувати словниковий запас. Формувати мовленнєву, соціально-культурну компетентності.

Обладнання: картки, малюнки, ІКТ.

Очікувані результати:

- розуміти, що таке фразеологізми, вміти пояснювати їх лексичне значення;
- доречно їх використовувати у власному мовленні;
- створювати власні висловлювання;
- вільно добирати синоніми, антоніми;
- вміти пояснювати написання орфограм.

1. Організаційний момент.

- Діти, яке сьогодні число? (13 листопада)
- А чи знаєте ви, що сьогодні відзначають? (День доброти).
- Якщо не знаєте, я вам зачитаю кілька речень, і ви одразу здогадаєтесь.

Доброта рятує світ та з'єднає народи. Творити добро неважко, але в результаті людина наповнюється співчуттям та добротою один до одного. Але добро потрібно творити не лише сьогодні, але й кожного дня.

2. Повідомлення теми (слайд 1)

- Отож з гарним настроєм та добрим серцем розпочинаємо нашу мандрівку.
- А помандруємо ми у країну «Фразеологію». Будемо продовжувати говорити про лексичне значення слова, згадаємо вивчені орфограми.
- Діти, що ви очікуєте від уроку?(Відповіді дітей)

А щоб дізнатися, куди ми вирушаємо, пограємо гру «Шифрувальник».
Слайд 2

А	Б	В	Г	Д	Е	Є	Ж	З	И	І	Ї	Й	К	Л	М	Н	О	П	Р	С	Т
-	-	6	-	-	-	-	-	-	И	-	-	-	-	-	-	-	1	-	4	2	3
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	5	-	-	-	-

Діти, ми нещодавно вивчали тему «Рельєф». Згадайте, що таке острів? (Це частина суші, оточена водоймами з усіх сторін.)

- Які найбільші острови ви знаєте? (Гренландія, Мадагаскар, Нова Гвінея, Хонсю) А як ми пишемо власні назви? (З великої літери)

❖ КАЛІГРАФІЧНА ХВИЛИНКА Оо ос тро ви острови

Записуємо назви островів (Мадагаскар, Нова Гвінея, Хонсю.)

- Отож Let's go- вирушаймо.

3. Основна частина

- Заплющіть очі і уявіть, як ви летите на острів.

Звучить музика. **Слайд3**

Слайд 4 З'являється острів Мадагаскар

- Ми опинились на острові Мадагаскар. І на нас чекають герої з мультфільму Мадагаскар. До речі, а хто знає, в якому році з'явився цей мультик? (2005 році.) Діти, яке це століття 2005 рік? А тисячоліття? До речі, і свято Доброти на міжнародному рівні розпочали святкувати за три роки до 21 століття. Хто скаже, в якому році почали його святкувати? (В 1998 році).

- Дякую вам за відповіді.

- А на нас чекають мешканці острова і просять їм допомогти зрозуміти певні сполучення слів.

Завдання:

Прочитайте сполучення слів, скажіть, як вони називаються? Поясніть їх значення. З одним із них складіть речення.

(Робота в групах)

Команда1

Пасти задніх-відставати.

Розбити глек - посваритися.

Викинути з голови - забути.

Команда 2

Як кіт наплакав - мало.

Водити за носа - обманювати

Пекти раків - червоніти.

Команда 3

Ні пари з уст - мовчати.

Байдики бити - ледарювати.

Лити сльози - плакати.

Команда 4

Шкірити зуби - сміятися.

Не вішай ніс - не журися.

Як курка лапою - як-небудь.

Запишіть фразеологізми однієї з груп, але не своєї команди.

- Дякую за гарну роботу.

- Вирушаймо до наступного острова

Слайд 5 Острів Мовознавець.

Завдання на цьому острові вимагає від нас, щоб ми згадали, що таке синоніми та антоніми.

(Діти відповідають).

Слайд 6

До фразеологізму доберіть слово синонім, а до синоніму - слово антонім.

Запис у зошиті. Робота в парах.

Зразок. Намотати на вус-запам'ятати- забути.

Ловити гав- байдикувати- працювати;

Чесати язика- базікати- мовчати;

Продавти зуби- сміятися- плакати;

Точити зуби- ненавидіти- любити.

Слайд 7 Вправа 3, с.75

-Уявимо, що на острові ви виконуєте такі дії, чи досягнемо ми хоч якихось результатів?

- Чи наносимо ми воду, якщо будемо носити її решетом? (Ні)

-То що означає цей фразеологізм? (марно витратити час) (Переконувати дурня, що воду решетом носити).

- Чи реально побачити на воді текст? Ні.

- Про що може означати цей вислів? (Тобто навряд чи це станеться).
 - Чи принесе нам якийсь результат, якщо товкти воду у ступі?
 - Чи корисна ця справа?
- (Отож, щоб не товкти воду у ступі, ми перейшли до вирішення проблем).

Переміщуємось на острів «Танцювальний» Слайд 8.

Фізкультхвилинка.

Слайд 9 Острів Творчий

На цьому острові живуть хлопчик та дівчинка. Pozнайомимось з ними

Слайд 10

Андре полюбляє кататися на велосипеді. Як тільки випадає нагода — він сідає на свого двоколісного коня і мчить як вітер. А Луїза любить солодоці. Найбільше їй до вподоби еклери із заварним кремом. Вони такі, що пальчики оближеш!

Що полюбляв хлопчик?

Як можна замінити вислів словом синонімом?

Що полюбляла дівчинка?

Як можемо замінити вислів?

Складіть свої речення з цими висловами. **Самостійно.**

I на сьогодні у нас останній острів, який ми відвідуємо. Find the spelling

Слайд 11.

Слайд 12

1. Дівчата домовились тр(е,и)мати язик за зубами. **2.** До с(е,и)ла було рукою подати. **3.** Досить нас водити за ніс і х(е,и)трувати. **4.** Данилко шви(д,т)-ко злі(з,с) з яблуні і наживав п'ятами. **5.** В(е,и)лика простора кімната була як у віночку.

- Які тут є орфограми?

- Знайдіть фразеологізми. (Записуємо їх).

4. Заключна частина

- Діти, наша подорож завершується.

- Скажіть, що шукають на островах? (Скарби). Нашими скарбами сьогодні були наші знання, які ми здобули.

- То що таке фразеологізми?

- Які фразеологізми ви запам'ятали? (Відповіді дітей).

5. Підсумок

❖ Гра «МІКРОФОН» Слайд 13

Опишіть свій стан на уроці фразеологізмом:

- ніби язик прикусив;
- байдики бити, (ледарювати);
- як білка в колесі;
- не мав спочинку;
- пас задніх;
- працював до сьомого поту, як хлющ мокрий;
- тихіший від води, нижчий від трави;
- ловив ґав;

- взяти гору;
- відкрилося друге дихання;

6. Рефлексія

Слайд 14

7. Оцінювання

8. Домашнє завдання

Слайд 15

Матеріали до уроку (презентація та додаток)

https://drive.google.com/drive/folders/15UDTgryVpytfUz4_KOE5MGTyg2gaV9Dd?usp=sharing

